

ХАРТААБХЫН ТАРИЛГАНАА ҮНДЭР ҮРГАСА АБАЯ!

Хартаабхын толгойнуудыг хуулгаха тухай



Замгийн аймгай Доодо-Курбын сомо-
ной «III Интернационал» колхозой ОТО-
е-ийн Базарова Ханджаб. Тус ОТО-
1943 ондо хонх үсрэхэ жэлдэжэ түсэбтэ
117 процент дүүргэжэ байгаа.

Үнэ буруугаа тарганаар үбэлжүүлнэ

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой 1-дхи
номерой МГО-эй 2-дохи гүүрттэ үнэ
удааа сар соо алуурч мал харуулгаха
дүй дүрмэтэй болжон бүхэр Ханда
Цыремпилова хүтэлбэрилнэ. Энэ гүүрт
дэ хамта 6 малшаа 150 гаран толгой үхэр
мал харуулална.

Үнэ бурууудайгаа үбэлжэлдэ
үгсэ сагнаа, халуун намархаа хойшо
эрхм бэлдхэл халгажа шадэ нэн. Энэ
нэйл аша үр мүнөө бодойсо харагдаха
Эндэ үбэлжэжэ байн мал бүхэн ама-
рынгаа тэмдэгтэй алаагүйг атар
тарган хэбээрэ. Энэ хадаа иматгал этэн
ёоор харуулалхан дээрнээ болохон
хэрэг гэсэ. Үбнэ тэжээлээ үлүч
хээр гаргалалхан абадл байтагүй,
харин нилээд хээр алаба.

Гүүрттэ даагша бүхэр Цыремпилова
мал бүхэнгүйгөө тарган түрэхайе табан
хургандаа адалар мэдэхнээ гадна, энэ
заншалалын нийсэ мэдээг ушаргаа
багал муудаба гү гэжэн малчуудыа ама-
рын табалжа тус тустай элээтүүлхэ
болон уйнаха абдалые эмхидхэгэ бай-
ла. Үбэрэй тэмдэгтэй дулаанаа малчуудыа
хада болон бургаанаар элбэг нэмэр
дулааа газаруудад хондоо бэлшэвэ.

Энэ гүүртн бүх малчуудын үлүшэ
үгсэ хүйтэлдэ борбо дээрэ бохино
хү байдаггүй. Дал хоронгуудын нэмэр
дулаа ба арм-бодойс гадна, мал-
чуудыа унаар таахуудалхан болоно
хэмжээ абажа мал бүхэнгүйг ойро
хондоо байсажа нэг нэгээрнэ үлалха
абдал эмхидхэгдэхэй.

Үнэ буруудайгаа үбэлжэлтэ нэмэр
үгсэжэ байн бүхэр Ханда Цырем-
пиловой хүтэлбэрилдэг гүүртн малшаа
алуурч мал атар тарганаар ондо оруул-
галын гэжэн уламталга таагартаа үрч
вортой эршээр бэлдүүлхэ байнлаа
хүсэд этигдэнэ.

Р. ЭРДАНЕВ

Ярууна.

Хартаабха гэсэ хүн зоной эдэ
хоолдо угаа эхэ удхатай байнниинь
бүтээдэ эхэ. Энэ жэлдэ манай колхо-
зууд, совхозууд, түүнбэрин ажа-
хуудыа, мүн тэршэлэн хүдэлмэршлэ
болон албаахадтай үснэг орооруудай
тарилгаана шалаал хаа эхэ хартаабха
абаха илгэнэа шухала байна. Тийнхн
тулаа таржа боломоор бүхэ тари-
алыа дүүргэ хэрэгжэ хэрэгтэй.

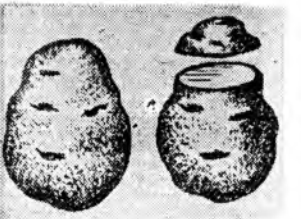
Хартаабхын бүтэн аядаа, мүн хэдн
хэлэ болжон баа аша ургуулжа
тарилалт.

Академик Т. Д. Лысенкин хайшан
дураахалан тон хайн аад, үнэ хамтад
үрлэн хада эдэ хоолдо хэрэгжэдэг
элүүр хартаабхануудыа отолж абанай
толгойнууд болохо байна.

Т. Д. Лысенкин методээр хартаабхыг
толгойнуудыа тарихар бэлдхэдэ газар-
тааг харгалзан нилээд үрхэ эхилжэ,
хартаабхыа эдэ хоолдо хэрэгжэжэ бай-
н бүх саг соотго бүр таржа болго-
но отолж абадл лэ хэрэгжэдэг байна.
Энэ хадаа хайн шанартай нилээд эхэ
нэмэлт үрнэ абаха арга олгоно.

Гэжэ эдүүржэ, хартаабхын толгойн
орондо хүйлэн гэжэ нэрлэгдэхэ дээрнэ
талын олохонгуйн тулаа нэгэ хэсэг
монсогоор хартаабхануудыа аширалт-
гаар хаража үзэхэ хэрэгтэй. Саамаа
хартаабхыа толгойн хүйлэнгөө ялга-
руулжаа хилар болохо.

Хартаабхын толгой гэсэ бэс бэлээ
дүтхэнэ угаа олон жолдотэй байдаг.



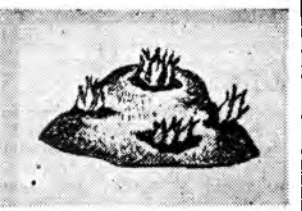
Толгойгоо отолуулан хартаабха

Тийхэдэ хүйлэнгөө анхан ургаха үсэг
гарган зингтээ узууртай байдаг. Хар-
ба эмнэл узуур үгс байгаа хадаа,
тэрэйн орондо бишнхан түхэрэн хон-
хорхой байдаг юм.

Нэгэ монсогоор хартаабхын толгойе
өөрнэ шигүүрнээ 8—10 процент шиг.
нүүртэйгээр отолж абалд хайн байха.
Эдэ хоолдо хэрэгжэжэ байн томо
томо монсогоор хартаабхануудыа отолог-
дож абалд, тариха саг хүртээр
хайнаар хадаагадлан толгойнууд бол-
бол мүн лэ тийнэ сортын жижгэн мон-
согоор хартаабхануудыа (30—50 г-м)
орхондо үлэмжэ эхэ ургаса үгсэжэ байн,
юуналд хэдэдэ томогуу хартаабха хай-
наар ургаха шанартай байдаг.

Харба хартаабхын толгойнуудыа нор-
малнаар ургаа шухала услоа байгуула-
гүй хада, тэрэйн хайн үрнүүдэ үгсэ
жэ шадхаггүй. Тээ тээ услоуулаад
хадаа хартаабхын агротехникийн зааби-
нууд гэснэ нарин хайнаар сахна яба-
далаа дуудмална.

Түбхн түрүүндэ энэ отолж абалд
хартаабхануудыа яровизацилаха хэрэгтэй.
Үнэргэжэ жэлд дүй дүрмэл дээрнэ
харахаа, яровизацилагдалан (30—40 үдэ-
рэй турша соо) хартаабхын толгойнууд
яровизацилагдугуйдэ орхондо үлэмжэ
эхэ ургаса үгсэжэ. Ушар ниймнээ, ярови-
заци үсгэр эхилсэгү байгаа хадаа,
тэрэйн тариха саг хүртээр үсгэр бай-
н саг соо яровизацилаха умартай.



Яровизацилагдалан толгой

Хартаабхыа отолж абалд толгой-
нуудыа нэгэ дахараар (отологдогон
таларын доошнь харуулжа) тагууд
дээрэ гү, али набарган ханатай хайр-
сагууд соо дэлгээдэг. 14—20 С. тем-
пературатай гэр соо гэрэлтэй газарта (сэхэ
надайн элэнг тулааар баша, харин та-
рымал гэрэлдэ байхаар) табижа болоно.
Хартаабхын толгойнуудыа шигтэжэ
бурхигуйн тулаа тэрэйн хадагаллан
гэр байшануудыа үгсэ болоод лэ хал-
хигуйа байха шухала. Хартаабхын
толгойнуудыа тиймэ эхэ бэшэ байгаа
хадаа, нэгэ хартаабхын толгойн нүгсгэ
дэ дээрэ хашалаад хайрагадлагдэ
ооорто зарим талаараа хэбтээр тараа-
жа табилд дээрэ байха.

Хаяхан отолж абалд толгойнуудыа
түрүүшн нэгэ хоёр үдэр соо отолж
абалд таларын өртөн харуулжа байл-
гаад, тэрэ газраа талалдан нийгэмтэй
үгсэр бин болгон баржа байгаа,
иматга тийнхнэйл нүүлээр тэрэйн
яровизацилын тулаа хэрэгтэй газарта
дэлгээжэ табижа болоно.

Хартаабхыа отолж абалд толгой-
нуудыа хуулгаха агротехникийн зааби-
нууд болбол бүхэлдэ зиндэ байн мон-
согоор хартаабхануудыа хуулгаха агро-
техниктэй нэгэн алд юм.

Союзай дунда полюсатой горд шад-
тай районуудыа хамтын ба үснэг оро-
доо дээрэ тарихан хартаабхыа үкээр
ургаса абхын тулаа хартаабхын толгой-
нуудыа хуулгахаа тариха газраа болон
гүнзгүүр халжа хайса эдүүрлэлтэ
саамааа шоройн сэгсээр ба бамба-
гараар баржа байха хэрэгтэй. Бага зэг-
сэ хувин шибхтэй болохон хүрнэ
халхалдаа тиймэ шибхтэй шорой пор-
тоон эхээр урбуулжа гаргангүй элүү-
рилхэ хэрэгтэй.

Хартаабха тариха үсэгтэй хайса
үгсэжүүлхэ, түбхн түрүүндэ үкжэн
шибхэ, компост гэжэ мэтэ тарааха шух-
ала. Эдэ үгсэжүүлгын зүйлүүдэй тий-
мэ элбэг бэшэ байгаа хадаа, хартааб-
хын толгойнуудыа хуулгаха дээрэ ур-
гаса бүхэлдэ 160—200 г-м хүртээр
тараха болоно. Эдэ үгсэжүүлгын зүйл-

үүдтэй нэгэн хамта үснэ (ургаса бүхэн-
дэ дундаа аха хүртээр) тарааха
болон, тэрэ хадаа хартаабхын ургасыа
нилээд эхэ болгодог байна. Тиймэ нор-
мотой байхадаа 100 квадратна метр бү-
хэлдэ 60—80 килограмм дурсагдалан
үгсэжүүлгын зүйлүүд хэрэгтэй болохо.
Тийн хэрбээ хүжэ үргэлжэ дээрнэ та-
рааха болоо хада, мүн лэ тэдн шэнэн
хэмжээтэй газарта 400—500 килограмм
хэрэгтэй болохо байна. Газраа үгсэ-
жүүлхээр тараагдалан эдэ бүх юмэ
хадаа шоройгоор хайса холгодохо
енотой.

Хартаабхын толгойнуудыа 10 сантиметр
гүнзгээр шорой соо 7—8 Цельсеем те-
мпературатай болоод байхадлаа хуулгаха
хэрэгтэй. Тийхэдэ тээ толгойнуудыа
нүүрнэй өртөн харуулжа 4—6 сан-
тиметр гүнзгээр лунганууд соо хуулга-
ха умартай. Лунгануудыа малхаадаа доо-
до талааа гарган хүйтэн шоройн
газашан таржаа хада тэрэйн орондо
дээрэ талда байн дулаан шорой
үгсэжүүлгын зүйлүүдтэй хамта лунган
ооорто хамтаада бага зэрэ яталгажа
болоно. Лунган ооорто хуулгагдалан хар-
таабхын толгой шигтэй дулаан шорой-
гоор хуулгаад, тийхэдэ бага зэрэ
яталгаад, дээрнэй нийгэмтэй бамбагар
шоройгоор хуулгажа юм.

Рид хоорондоо 70 сантиметр ба нөгг
бүхэлдэ хоорондоо 30 сантиметр зайтай
байхадаа, нэгэ гектар газарта 40.000 ша-
хуу эшэ бамбага, тэрэлдэ 4—6 пентер
хартаабхын толгой хэрэгтэй болохо бай-
на (100 квадратна метр бүхэлдэ 4—6
килограмм бамбага жижгэтэй).

Заримдаа хартаабхын эшнүүдэй газар
дээрэ буталхайнэй нүүлээр орогдог
чэгэ зарим үсэгтэгуудыа ургасал шэн
гүнээр гараад байдаг. Тийн тарихын ту-
лаа хэрэгтэй үрнэтэй байхын тулаа
тэд дээрнэй нэгэ хэдэн ридүүт нормал-
наар хуулгахаа орхондо хоёр дахин
үдхөөр тарилдэг байна.

Хартаабхын ургасын хойнохо харуу-
лалха гол замбаринууд юм байха юм
гэхэдэ шоройн зөөлхөн бамбагар
байлхаа, хоёр дахингаа үсгэс бэшээр
обоолхо (хэрбээ ган саг байгаа хадаа
нэгэ дахин обоолхо, рид хоорондын
шоройн түгсэ түргэн бамбагажа
байха), бог буртат үбнэ үрмэлхнэй
түгсэ халха абдал болоно. Хартаабхын
ургаслаа органическа үгсэжүүлгын зүйл-
нуудыа (унагтай буйлуулган шибхтэй
агаал ба бусад) гү, али мөнгөрчтэй
үгсэжүүлгын зүйлүүдэ холижа (зоолон,
фифорин болон калийна) тэжээл үгсэ
шувалд. Мөнгөрчтэй үгсэжүүлгын зүйл-
нуудыа ургаса бүхэлдэ 10—12 г-м
хүртээ болжолотойгоор газартаа
хүрнэй шигтэй гү, али хуурай бай-
н дээрнээ дуудуулжа, хуурайгаар
гү, али унада буйлуулжа тарааха боло-
но. Хэрбээ нийм тэжээлүүдэ хоёр
дахин үгсэ болоо хадаа, нөггөө, эгэ
түрүн шоройн обоолхонгоо урда тээ,
хоёрдохон сэгсэлжэ бусуудтай болоод
байха үсэдн хэжэ шухала.

Сталинска шагналтай шаурет
А. Г. ГОЛИКОВ.



Хартаабхын толгойнуудыа суглуулба

УЛАН-УДЫН 4-дхи номерой
номерой хургуули (ахалгай пионер
номера) БМАССР-эй Вер-
хний Советай Президиум
хүдэлдэйл гүмтээр
шагнагдалан Агафонов
(Дарь) хартаабхын толгойн
суглуулжа худалмэрин
хургуули дотороо хайнаар
эмхидхэжэ шалаан байна.

Энэ худалмэрин бүр
хайнаар абуулын тула ди-
рекциын зүгнэ шагнал
тогтоогдон, мүн эрхм
классе шагнахын тула
хургуулин магтаалыа гра-

мота бин болгодогон бай-
на. Энэ шагналуудыа аба-
хын тулаа тус хургуулин
хургалд эхэлэн хүдлмэ-
ри абуулжа мүнөө 33 пи-
онер хартаабхын толгойн
60 килограмм пахуу
хартаабха суглуулган бай-
на.

6 килограмм хартаабхын
толгой, 30 килограмм хар-
таабха суглуулжа 5-дхи
"Б" класс (классай аха-
лагша Эмма Маслова) хур-
гуули дотороо түрүү хуу-
ри эзэлбэ. 5-дхи "А" классай
хургалда Лиса Ко-

варская хадаа килограмм
хартаабхын толгой, 3 ки-
лограмм хартаабхыа асаржа
тулаа. Билигийн бэлдэ
хүжэр Блодина Николаевна
Абросимова гай хүтэлбэри
дотороо жэлдэ шигтэй
каруок амхидхэгдэн
байгаа. Тэднээр хартаабхын
ашануудыа тариха тариха
дүрмэл хэрэгжэ нэгэ
хартаабхыа 130 килограмм
хартаабха абалд хайн юм.
Энэ дүрмэл эрхэ ха-
бартаа хэрэгжнхн тула
мүнөөнөө хартаабхаа яро-
визацилаха хахалба.

Номдоо хэшээлтэйгээр хурахаб

Агууеа сүүлэлгын
дэний галд дунда соо би-
дэнгэр сангалг хуурун
жаргала байдалаа түлөө
амн наагаа хайрлангуй
тэмсэжэ абалд абанар,
аханарайгаа эрхм хай-
наар хураарайгы гайн
захаа дүүргэжэ, бүхэ
премидараа эрхм хайн
сангалгатай хураага гэжэ
эвэр хуурун хураагдал
пионерүүдэй архун ула-
га.

Тэрэ хашааны бодотгоор
бэлдүүлжа, би 19 3—1944

бууд нүхэд өө али бол-
хоор тула хүрэгдэ бай-
на.

Саамадаа би гурбалхы-
дүрбэлхн четиртүүд
соо улам оролдотойгоор
хураахаа бүхэ премиде-
дээрэ түхэрэн табан
сэгсэлдэ абаба. Миний
архм хайн хураагдал
фронтот байр болоно.

Лисан ЛХАМБАПОВ,
Залин аймгай Дар-
тэн хүдэлхэн дунда
хургуули 5-дхи "Б" классай
хурагша.

Олег Кошевойн нэрэмжэтэ таич байгуулагдахан

Олег Кошевойн нэрэмжэ-
тэ таич байгууллага Доо-
до-Ангарын дунда хургуу-
лин хурагдал ахи хтэй-
гээр мүнэ суглуулна.

Хаяхан тус хургуулин
9-дхи классай хурагдал
нэгэ үдэрэй турша дотор
273 түхэриг суглуулба.
Мүн тэдэ Улаан Армин

Пионерүүд-санашад

Н О В О-СЕЛЕНГИН-
СКЗ дунда хургуу-
лин хурагдал, пи-
онерүүд намар унгарга-
дхөө байн санашадай

крестот баса бэлдэжэ бай-
на. Тус хургуулин 170 ху-
рагдал 20 часай програм-



Хилын саана

„СССР болон Чехословани дайнда“ гэжэ выставнэ

ЛОНДОН, февральн 10. (ТАСС).
СССР-тай культури болон экономиче-
ска холбоо байгуулаа Чехословакия общест-
во болбол „СССР болон Чехословакия
дайнда“ гэжэ выставнэ Лондондо нээбэ.
СССР-тэ байгаа Чехословакия сэргэй
частини советско-германска фронт дээрэ
дайладалаа хайн тухай материал, мүн
тэршэлэн Эсгэе ороноо хамгалган дай-
ны эхилхнээ хойшо советскэ искусств-
ын хүтэлхэ харуулхыа экспонатууд
тус выставнэ дээрэ харуулагдана.

Энэ выставнэ дээрэ дээрнэ олон
тоото айлшад, тэрэйн дунда Чехосло-
вакия гадаада хэрэгүүдэй министрын
орлохто Губерт Рипка, дотоодо хэрэгүүдэй
министр Славек ба бусад чехословакия
министрууд, Чехословакия правительст-
внэ дээрдэ хуугаа советскэ элэн сайд

Лебедев, Чехословакия правительст-
внэ дээрдэ хуугаа английскэ посланик Ни-
кольс, Чехословакия гүрэнэй советскэ
члүүд, мүн тэршэлэн Чехословакия
культури ажал-абуулашад байлаба.

СССР-тай культури болон экономиче-
ска холбоо барисаа байгуулаа общест-
внэ түрүүлшэ Прокон Макс гэжэ выставнэ
нээхэ зуураа, энэ хадаа Советскэ
Союз болон Чехословакия хоорондо
улам бүхэжэжэ байгаа хани барисаа
харуулжа гэжэ гэжэ тэмдэглэ. Мажэ
болбол советскэ аралд хэжэ байн тэм-
сэл тухай хэдэн олон лекцинууд мэтэ
наар уншагдажа эхилхэн гэжэ мэдэ-
сэйн байна.

Айлшад выставнэ экспонатуудыа ай-
хабар хээр номилон хараба.

Американска самолетууд Брауншвейгдэ довтолбо

ЛОНДОН, февральн 10. (ТАСС). Хуула-
таар мэдээлэлдэйнэй ёноор, американска
хүдэ бомбардировщиктуудай удда аралд-
мун Брауншвейгдэ самолет
пухалаа центриг дайсанай объектуу-
дыа болон Гильз-Рейндэхи

германска аэродромы атаковалд.
Февральн 9-дхи нунд английскэ само-
летууд Баруун Германида элбэ объек-
туудыа бомбодон байн.

Гаднагтой орондо гитлеровскэ эсэ-
мэл болон четинүүдтэ эсэргүүсэжэ хуула
дайн байлаануудыа үдэ аралд-сүм-
лэтын армийн бооцууд нилээд эхэ сэр-
гэй зүгир хэрэгсэл болон Герпеловскодо
байгаа Михайловичын тулалдаа болохо
Першингийн архивуудыа буулгажа абалд
байн. Энэ архива совет бийн документ-
нууд хадаа эзэмэлдэг болон Михайлови-
чын четинүүдтэй хоорондо тог нийта хол-
боо барисаа бин байннэ гэжэ мэдэ-
сэйн байна.

Литва ба Латвия гитлеровскэ террор дэлгэрэнхэй

СТОКГОЛЬМ, февральн 7. (ТАСС).
„Афторитетинг“ гэжэ шведскэ газетэ
болбол Литвада байгаа эзэмэлгын заса-
гаархн тэмдэхи зонин баалтын ёноор
талалдаа абаха тухай хуулиа мэдээлэ-
туухагдаба гэжэ мэдээсэ. Полнейскэ
засагаархн хадаа хуули засагтай үгэ дуу-
лаагүй хүнүүд барандаа сэргэй сүүлтэ
үгсгөө, тэрэйн шигдхээрнэй дары хүс-
сэндэ оруулагдаха юм гэжэ сонсохоно

Литва бүхэлдэ онсо бэрхэ байдалтай
болон гэжэ сонсохонодог. Дайснэй
агтанууд тухай дуулаагдалгүй хүнүүд
сэргэй сүүлтэ үгсгөө, сааааха гэжэ
гарган шигдхээрнэй тэрэ дары хүс-
сэндэ оруулагдаха юм гэжэ тунхаглаа.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ

Колхозно ажабайдалгаа таһаршаһан газетэ

„ЗАКАМЕНСКАЯ ПРАВДА“—ВКП(б)-гэй ЗАКАМЕНАЙ АЙКОМ БА АЙМИСПОЛКОМОЙ ОРГАН)

ВКП(б)-гэй Областной Комитетэй XV
плenums «Колхозуудыа эмхидхэл-ажихын
талар саамадаа бүхэжүүлхэ хэмжээ
абуулганууд тухай» гаргалан өөрчлөн
шинжлэхэри соо хэлбэл газеттүүдэй
урда аймагтар харюусалгатай, зорилгоону-
дыа тийнхн байгаа. Колхозуудай саа-
шалаа халабан бадраа, худе-ажихын
продукт гаргалын улам дээшлүүлжэ,
фронтот саамадаа тулалха абдалыа
шинжлэхэ, колхозинуудай жаргалтэ
байхыа дээшлүүлхын талаа
хамт бүхэ резервүүд болон арга-боло-
жонуудаа гүйсгөөр хэрэгжэлдэ энэ
шинжлэхэри угаа эхэ удхашанартай
байнныа үргэн нигтэ колхозинуудай
мүн хүдэл-ажалт бүхэ хүдэлмэршлэ-
шадтэ гүлэлхгөөр тийнхн ойлгуул-
жа абдалыа түбхн түрүүндэ хэлбэл
газеттүүдэй урда эрилтэ болгондон
табигдаһан байна.

Тээ, манай аймгуудай зарим газет-
түүд энэ үгсгээ тон хангалтагүйгөөр
бүхэжүүлэ. Жэйшэлхэдэ, «Закаменская
правда» (редакторын нүхэр Д. Жалса-
нова) 1943 оной туршада колхозуудыа
эмхидхэл-ажихын талар бүхэжүүлхэ
асуудалын тон багсар талин байнэ.
Энэ газетн хуудлануудыа дэлгэжэ
үхэхэдэ, тус асуудалаар толилогдоно
шухала корреспондентын үгсэ хуула. Энэ
газет болбол ВКП(б)-тэй Обкомой пле-
нумий хойто гэснэ аба алдгүй байн
занда.

ВКП(б)-гэй Обкомой пленум болохон-
до хойшо эмхидхэл саг үнэрлэг. Тээ,
энэ үе соо дурсагдалын газет хадаа тус
шинжлэхэри ойлгуулжа, бэлдүүлжэ
тариха аймагайгаа партийна организаци-
да тулалжаа үзүүлхын түлсэ өөрчлөн
хүдэлмэринэ үнэлхөөрнэй шинэхэн таб-
ида аргатай байлхыа наа, энээнэ хэрэг-
лэжэ шадхаггүй байнниинэ эхэлэн алдуу-
тай хэрэг болоно гэснэ.

Хэзэшнэ мэднээр, Закаменай аймгай
колхозуудад хүдэл-ажихын артелиин
үндэһэн хуули-хүдэл-ажихын артелиин
уставыа бүхэжүүлгээр хайрагдуулалд
ябалданууд элбэ байгаа. Энэху колхо-
зууд олонх партийна, советскэ болон
газартаарлагтай оргинуудай колхозуудыа
эмхидхэл-ажихын талар бүхэжүүлхэ
хэрэгтэ өмхидхгөө анхаралыа багтаа
хуулганууд дээрнээ үнэр баян урга-
са абаха, мэлжлэл ашаг үсгэлтэ дээр-
шлүүлхэ болон малай хоролтыа усалда-
ха талар гортой илалтануудыа тулал-
жа шадхаггүй байнниинэ элбэ.

Хүдэл-ажихын уставын уставыа За-
каменай аймгай колхозууд аргагүйгөөр
хэвэгээр тулалдаа байна. Жэйшэлхэдэ, ай-
мгай 27 колхозот 2-точн газартаарлаг-
гай, оройдоо 5 колхозуудыа мэл ажа-
лтай талар нэгдэлдэ түлбэр үгсэжэ яба-
далыа бэлдүүлнэ. Аймгай бүхэ 27
колхозуудад шагалтын комиссиныа со-
стаа дүүрэн бэшэ, 16 колхозуудайн ша-
галтын комиссин түрүүлшээр хамтын
суглалтаар хуулгагдалгүй, харин колхозой
правлелээр томилогдон хүнүүд хуулал-
халтэ оройдоо 6 колхозуудта үгсгээдэг-
нэ байна.

Хүдэл-ажихын уставай ёноор колхоз-
инуудай хамтын суглан дээрэ шинд-
хэлжэ асуудалууд зарим колхозчу-
даар правлений заседлин дээрэ зүблэ-
лэн шиндхэлдэг баримтанууд бин
Али эрхм колхозойныа түрүүлшэ мэл
нимэ асуудалыа гансаараа мэдээ
«Шиндхэлхэ» абдалыа гаргалд байнэ.

Тус аймгай колхозуудад агротехни-
кэ тоолдологч юм. Үнэргэжэ жэлдэ энэху
колхозууд тарилгынгаа газартай оройдоо
25 процентнэй элдүүрлэлдэйн пал-
дээр тарихан байгаа. Иймнээ, Удгэрэ
Далхын, Елгөрбон, Сагаан-Мориной,
Мылбортойн болон бусад сомонуудай

Тийнэ яабаха, түрүү колхозууд,
бригаданууд болон фермүүд энэ айма-
гай дайны үснэ хэзэшнэ бэрхшээлтэй
хүдэлхэ хуураа байлдануудыа үзэбхнэ
түрүү колхозууд ажахан ба эмхидхэл
талар нилээтгүй бүхэжэжэ, сэргэй ур